

Το Ίδρυμα Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού καταδικάζει κάθε μορφή εκμετάλλευσης του Αγνώστου Στρατιώτη

/ [Επικαιρότητα](#)

Σε μια περίοδο οξυμένης πολιτικής και κοινωνικής αντιπαράθεσης, το [Ίδρυμα Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού](#) «Μέλαθρον Αναστασίου-Ιουλίας Μπίλλη» παρεμβαίνει με ψήφισμα που επαναφέρει στο προσκήνιο τον πολυδιάστατο συμβολισμό του Μνημείου του [Αγνώστου Στρατιώτη](#).

Το Ίδρυμα καταδικάζει κάθε μορφή πολιτικής ή προσωπικής εκμετάλλευσης του ιερού χώρου, υπογραμμίζοντας τόσο την εθνική, ιστορική και κοινωνική όσο και τη συχνά αποσιωπημένη θρησκευτική του διάσταση. Το ψήφισμα υπενθυμίζει την ιστορική πορεία ίδρυσης του Μνημείου, τον ρόλο του στη συλλογική μνήμη και την

ανάγκη προστασίας του από πρακτικές που προσβάλλουν το περιεχόμενό του, ενώ προτείνει τη θέσπιση ειδικού χώρου στην Πλατεία Συντάγματος για κοινωνικές διεκδικήσεις, χωρίς να θίγεται το ίδιο το Μνημείο.

Αναλυτικά το ψήφισμα του Ιδρύματος του Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού:

Ψήφισμα

Θέμα:

«Το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου».

**Ο εθνικός, θρησκευτικός, ιστορικός και κοινωνικός
ύψιστος συμβολισμός Του.**

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού (Ι.Ε.Θ.Π.) «Μέλαθρον Αναστασίου-Ιουλίας Μπίλλη», λόγω των συναφών με το θέμα του Ψηφίσματος σκοπών ιδρύσεώς και δράσεώς του, ασχολήθηκε, λεπτομερώς, **στο υπ' αριθμ. 179 Δ.Σ., 20 Νοεμβρίου 2025**, στο επίκαιρο νοσηρό κλίμα εντόνου πολιτικής και κοινωνικής αντιπαράθεσης (Οκτ.-Νοεμβρ. 2025), **με μόνο θέμα: «Ο εθνικός, θρησκευτικός, ιστορικός και κοινωνικός ύψιστος συμβολισμός του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου».**

1. Καταδικάζεται, απερίφραστα, ως ανεπίτρεπτη, η οιαδήποτε ιδιοτελής, συλλογική πολιτική ή προσωπική, εκμετάλλευση του ιερού χώρου, όπου το «Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου», έμπροσθεν την Βουλής των Ελλήνων, στην Πλατεία Συντάγματος Αθηνών. Η στάση και συμπεριφορά αυτή έρχονται, ηθελημένα, ή, μάλλον, άθελα, σε άκρα αντίθεση, μέχρι προσβολής και ύβρεως, προς τονπρομνημονευθέντα, μόλις, ύψιστο, πολυδιάστατο, συμβολισμό του «Μνημείου». Πολύ περισσότερο, που συνιστούν κοινό τόπο ο σκοπός και ο συμβολισμός του.
2. **Η αιτία της ιδρύσεώς του «Μνημείου».**

2α. Η Παλαιά Ελλάδα, το μικρό, γεωγραφικά και γεωπολιτικά, κρατίδιο, που πρωτοσυγκροτήθηκε, μετά την εθνική-θρησκευτική και κοινωνική Επανάσταση των Ελλήνων του 1821, **προσέθεσε στον κορμό της**, εξ αιτίας, κυρίως, των νικηφόρων δύο Βαλκανικών Πολέμων, του 1912-1913, **και την Νέα Ελλάδα**, την

σημερινή Βόρεια και Νησιωτική Ελλάδα (Ήπειρος-Μακεδονία-Θράκη-Νησιά Αιγαίου). Έτσι, ολοκληρώθηκαν, σχεδόν, η ιδέα και η γεωπολιτική κρατική οντότητα της σημερινής Ελλάδος.

2β. Ειδικότερα, οι νικηφόροι για την Ελλάδα δύο Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913), αφού προηγήθηκε ο ένοπλος Μακεδονικός Αγώνας (1904-1908), έγιναν η κύρια **αιτία και αφορμή**, να **πρωτοϊδρυθεί το «Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου»**, μετά, μάλιστα, και τον επακολουθήσαντα Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918) και την Συνθήκη ειρήνης της Λωζάννης, του 1923.

2γ. Οι διαδικασίες για την ίδρυση του «Μνημείου» άρχισαν από τον τότε Υπουργό Στρατιωτικών, Θεόδωρο Πάγκαλο, στις 3 Μαρτίου 1926, με την **προκήρυξη καλλιτεχνικού διαγωνισμού**, επί λέξει: «διά την υποβολήν μελέτης ανεγέρσεως τάφου Αγνώστου Στρατιώτου εις την έμπροσθεν των Παλαιών Ανακτόρων Πλατείαν, καταλλήλως προς τούτο διαρρυθμιζομένην» (βλ. Εφημ. «Εσπέρα»). Στην συνέχεια, στις 9 Οκτωβρίου 1926, το Υπουργείο Στρατιωτικών ενέκρινε και βράβευσε, κατά πλειοψηφία, την μελέτη του αρχιτέκτονος Εμμανουήλ Λαζαρίδη. Τελικά, του 1929, ο τότε Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος έκρινε, ότι η αρμόζουσα θέση για το εν λόγω «Μνημείο» ήταν η Πλατεία των Ανακτόρων, με το εύλογο αιτιολογικό, ότι το «Μνημείο» έπρεπε να τοποθετηθεί στο κέντρο της πόλεως των Αθηνών. Αυτό, τελικά, και επικράτησε.

3. Το «Μνημείο» αυτό, καθ' αυτό.

3α. Επελέγη για την κατασκευή του «Μνημείου», το 1930, ο γλύπτης Φωκίων Ροκ, με ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής Ανεγέρσεως.

3β. Η μορφή, η προσωπικότητα του «Μνημείου», πολύ μηνυματική και συμβολική: το σώμα ενός οπλίτου, σε ύπτια στάση, «εκτάδην κείμενον», δηλ. ξαπλωμένου στο έδαφος. Ο νεκρός πολεμιστής στο αριστερό χέρι κρατάει κυκλική ασπίδα, στο κεφάλι φοράει αρχαίο κράνος και με πρόσωπο στραμμένο προς τα πάνω ατενίζει γαλήνια την αιωνιότητα της πατρίδος Ελλάδος.

3γ. Τα αποκαλυπτήρια του «Μνημείου», πραγματοποιήθηκαν την συμβολική, εόρτια, εθνικά, ημέρα, στις 25 Μαρτίου 1932, έκαμε ο Ανδρέας Μιχαλακόπουλος, Αντιπρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργός Εξωτερικών (παρελάσεις, λαμπαδηφορία 3.000 στρατιωτών).

3δ. Η φρούρηση του «Μνημείου» ανατέθηκε **στον Ευζωνικό Λόχο της Φρουράς του Προέδρου της Δημοκρατίας**, με την ονομασία **«Φρουρά του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου»**. Από το 1935 έως το 1947 ο Λόχος μετονομάσθηκε σε **«Βασιλική Φρουρά»**, ενώ από την Μεταπολίτευση κ.ε.

καθιερώθηκε ο όρος «**Προεδρική Φρουρά**».

3ε. Στο κέντρο του «Μνημείου» υπάρχουν οι αναγραφές Μαχών: Α΄ και Β΄ Βαλκανικών Πολέμων, Μικρασιατικής Εκστρατείας, Α΄ και Β΄ Παγκοσμίων Πολέμων, Κορέας, Κύπρου. Επίσης, αναγράφονται τα ονόματα: Αιγαίον, Ιόνιος, Μεσόγειος, Ατλαντικός, **σε ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τον Άγνωστο Ναύτη Έλληνα**, που θυσιάστηκε εν καιρώ πολέμου.

4. Η αποσιώπηση του θρησκευτικού συμβολισμού του «Μνημείου».

4α. Οι πάντες ομιλούν ή γράφουν, σήμερα, πλην εξαιρέσεων, για τον εθνικό, ιστορικό και κοινωνικό συμβολισμό του «Μνημείου». Καμία αμφιβολία για τούτο. Η θρησκευτική ταυτότητά του, όμως, που ενυπάρχει και διαχέεται στην εθνική και ιστορική οντότητά του, αποσιωπάται, λέτε και είναι εντροπή να δηλωθεί.

4β. «Ο άγνωστος στρατιώτης-οπλίτης», όμως, που θυσιάστηκε στα πεδία των μαχών των χρόνων: 1821-1827, 1904-1908, 1912-1913, 1914-1918, 1940, εμπορείτο, παράλληλα με το εθνικό, και με το θρησκευτικό «πιστεύω» της Ορθόδοξου Χριστιανικής Πίστεως. Αγωνιζόταν για το συναμφότερο, **«υπέρ πίστεως και πατρίδος»**.

4γ. Το τελευταίο τούτο δεν είναι φαντασίωση των συντακτών του Ψηφίσματος τούτου, αλλά διακήρυξη, *urbietorbi*, των ιδίων των **«γνωστών»** ή **«αγνώστων»**, στρατιωτικών. Π.χ., ο Αρχιστράτηγος της Ελληνικής Επανάστασεως του 1821 Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και άλλοι Οπλαρχηγοί, μαζί του, ήσαν σαφείς, όταν διακήρυτταν, επί λέξει, εξ ονόματος «αγνώστων» και «ζώντων» στρατιωτών, ότι: «όταν αρχίσαμε και κάμαμε Επανάσταση, είπαμε και διακηρύξαμε, ότι ο αγώνας ήταν **για του Χριστού την Πίστη την Αγία και της Πατρίδος την Ελευθερία**». Το δόγμα αυτό διαλαλεί το **Άγαλματος Θεοδώρου Κολοκοτρώνη**, αντίστοιχο του **«Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου»**, στην Πλατεία της Παλαιάς Βουλής, επί την οδού Σταδίου, πολύ πλησίον του «Μνημείου» μας, του **«Αγνώστου Στρατιώτου»**.

4δ. Η Πολιτεία της Ελλάδος, εις ανώτατο, θεσμικά, επίπεδο, **τιμά**, αξιοχρέως, τόσο το **«Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου»**, όσο και το **«Άγαλμα του Αρχιστρατήγου Θεοδώρου Κολοκοτρώνη»** στο ισχύον, του 1975, **Σύνταγμα των Ελλήνων**. Στο Προοίμιο-Τίτλο του διακηρύσσεται, επί λέξει: **«Εις το Όνομα της Αγίας και Ομοουσίου και Αδιαιρέτου Τριάδος»**. Για να ακολουθήσουν τα 120 άρθρα του.

4ε. Το ανωτέρω, επί λέξει, Προοίμιο, αυτονοήτως, ανακαλεί στην μνήμη μας κάποια κορυφαία σεπτά ονόματα θυσιασθέντων (και πως; μάλιστα) Κληρικών, **ως «πνευματικών στρατιωτών»**

: Π.χ. **Πατριάρχης του Γένους Γρηγόριος Ε΄, Παλαιών Πατρών Γερμανός, Παπαφλέσσας, Αθανάσιος Διάκος, Γερμανός Καραβαγγέλης, Μητροπολίτης Καστορίας, Χρυσόστομος Καλαφάτης, Μητροπολίτης Σμύρνης**, επικεφαλής δεκάδων χιλιάδων, «γνωστών» και «αγνώστων» Κληρικών των 3 βαθμών της Ιερωσύνης, πεσόντων όλων **«υπέρ Πίστewος και Πατρίδος»**.

5. **Διαπίστωση αληθής.** Το **«Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου»**, κατά την πρωτοβουλία, μεθόδευση και υλοποίησή του (3 Μαρτίου 1932) υπήρξε, εξ ολοκλήρου, **έργο του τότε Υπουργείου Στρατιωτικών**, συνέχεια του οποίου, σήμερα, είναι το **Υπουργείου Εθνικής Αμύνης**. Και, ορθώς, ως εκ της Ιστορίας του αυτής, **η σημερινή φροντίδα του**, διά νόμου, ανατέθηκε, κατά πάντα, στην αρμοδιότητα και ευθύνη του Υπουργείου αυτού, όπως αποδεικνύεται διά του παρόντος Ψηφίσματος.
6. **Πρόταση.** Η Κοινωνία των Πολιτών, στα συλλογικά ή προσωπικά προβλήματα-δράματα (π.χ. σήμερα: Μάτι, Τέμπη, ΟΠΕΚΕΠΕ, Ντάνιελ, ΕΛΤΑ κ.λπ.) δικαιούται και νομιμοποιείται να προβάλλει τα αιτήματά της και στην Μεγάλη Πλατεία Συντάγματος, αλλά σε συγκεκριμένο, για τον σκοπό αυτό, μέρος, χωρίς να θίγεται, όμως, το **«Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου»**, με την ευθύνη του Δήμου Αθηναίων.

Εκ του Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού «Μέλαθρον Αναστασίου-Ιουλίας Μπίλλη» Θεσσαλονίκης και τη σύμφωνη γνώμη

του «Μελάθρου Οικουμενικού Ελληνισμού» Αθηνών

Κοινοποιήσις

Προς: Πρωθυπουργό της Ελλάδος, Υπουργό Εθνικής Αμύνης, ΥΜΑΘ, Αρχηγό Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, Δήμο Αθηναίων.

Προς: Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α΄, Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμο Β΄.

Προς: Μητροπολίτες Εκκλησίας της Ελλάδος.

Προς: Ηλεκτρονικό Τύπο.